

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Обзор изпълнението на
СТРАТЕГИЯТА ЗА
КОРПОРАТИВНА
СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ
2019 – 2023 г.

Въведение

Стратегията за Корпоративна социална отговорност 2019-2023 (Стратегията) е разработена в изпълнение на Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. Посредством Стратегията правителството представи своята **визия, приоритетни цели и ангажимент** да насърчи способностите на компаниите да интегрират социално отговорните си практики в своята дейност с цел повишаване конкурентоспособността, устойчивостта на бизнеса и подпомагане реализацията на целите на устойчивото развитие.

През периода на реализация на Стратегията, с оглед изпълнение на насърчителните мерки заложи в трите плана за изпълнение (за 2019 г., 2020-2021 г. и 2022-2023 г.), корпоративната социална отговорност се превърна в успешно развиващ се управленски модел, който е в основата на глобалната политика за устойчиво развитие. **Обхватът на Стратегията** се разшири и върху социалните партньори, гражданските и академичните структури и публичния сектор, което допринесе за по-голяма познаваемост като самостоятелна дейност, извън маркетинговите и рекламните кампании, повиши взаимодействието между различните заинтересовани страни при прилагане на добрите практики в областта на корпоративната социална отговорност, мултиплицира ефекта на социално отговорното поведение в обществото и не на последно място – околната среда и прилежащите ѝ екосистеми.

Откри се виждането, че политиките по корпоративна социална отговорност се нуждаят от дългосрочен хоризонт и устойчивост във времето за разлика от благотворителните кампании и не се изчерпват само с договори за спонсорство и дарение. Също така се наложи изводът, че политиките по КСО не се отнасят само за корпоративните и фирмени структури, но имат своето място и в публичните структури на централно и местно равнище.

За периода на действие на Стратегията са реализирани три плана за изпълнение: 2019 г., 2020 – 2021 г., 2022 - 2023 г. С изпълнение на дейностите и мерките от Плановите се осигуриха важни нововъведения във фирмените политики по отношение на управлението на риска, спестяване на разходи, достъп до капитал, връзки с клиентите, управление на човешките ресурси, устойчивост на операциите, способност за иновации и в крайна сметка - печалба. Компаниите станаха по-конкурентоспособни и иновативни, а на обществото, служителите и потребителите, прилагането на практики в областта на корпоративната социална отговорност предложи набор от ценности, върху които да се изгради по-сплотено общество, с повишен стандарт на живот.

Изпълнение на Стратегическите цели и приоритети

Поемането на споделена социална отговорност и отговорност при потреблението от страна на компаниите, административните структури, публичните структури, гражданските организации и отделните хора се очертаха като творческа и движеща сила за една по-отворена екосистема за устойчиво развитие.

Основните предизвикателства, които очертаха стратегическите цели и приоритети за периода 2019-2023 г., и които отбелязаха развитие, следствие изпълнение на заложените в плановете цели, могат да се сведат до следното:

1. Повишена информираност относно КСО и разпространението на добрите практики в тази област; подобрена прозрачност и разпознаваемост на КСО и разпространението на добри практики;

2. Нарасна броят на компаниите, които дългосрочно са въвели принципите и практиките на корпоративната социална отговорност, повишено равнище на доверие в бизнеса и развитието на социално отговорна потребителска култура;

3. Повишен брой компании, внедрили системи за управление (на качеството, на околната среда, надграждането на минималните законови изисквания за безопасни и здравословни условия на труд и др.), напредък по отношение на иновациите и инвестициите в отговорно бизнес поведение, насочени към стимулиране конкурентоспособността на фирмите, стабилността и дългосрочния растеж на икономиката;

4. Повишено е вниманието към КСО в процеса на колективното трудово договаряне на ниво икономически дейности и на браншово ниво.

5. Изградени са повече партньорства между заинтересованите страни при прилагане на КСО, в т.ч. от страна на местните власти да разработват и прилагат политики в областта на социалното отговорно поведение, чрез които да се формират положителни нагласи в местните хора, създадени са предпоставки и повече възможности за обвързване на КСО практики и социално предприемачество като средство за подобряване както на работната среда и условията на труд, така и на конкурентоспособността на икономиката като цяло.

Стратегическа цел 1: Устойчиво прилагане на прозрачни, социално отговорни управленски и бизнес практики.

➤ С цел да се стимулира развитието на политика на социално отговорно управление в структурите на публичната администрация е изготвен и разпространен *Наръчник за интегриране на принципите на КСО в плановите документи на публичната администрация*. Наръчникът има за цел да подпомогне ръководствата на администрациите в публичния сектор и да покаже, че прилагането на практиките в областта на КСО в повечето случаи е въпрос на умел и адекватен подход, а не непременно с разходване на значителен финансов ресурс. По този начин, чрез прилаганите политики за социално отговорно управление, публичният сектор има привилегията и отговорността да създаде реципрочни отношения на социално отговорно поведение и да спомогне за утвърждаването на култура на социално отговорно предлагане, потребление и отношение в цялото общество.

➤ С цел да се създадат успешни партньорства за обмяна на добри практики и идентифициране на интернет портали/платформи за популяризиране на дейности в областта на КСО, са *изготвени и подписани споразумения за сътрудничество с представители на гражданския сектор*. В документите са предложени взаимно полезни дейности за сътрудничество в интерес на развитие политиката по корпоративна социална отговорност. За дейността няма изразходвани средства.

➤ Разработен и разпространен е *Наръчник с примерни мерки за интегриране на принципите на КСО в плановите документи на предприятията с преобладаващо държавно и общинско участие*. Наръчникът има практическа насоченост относно откриващите се пред мениджмънта на тези предприятия възможности да изградят и докажат качества за водене на политика в полза на и грижа за социума. Спазването на основни принципи на корпоративната социална отговорност като отчетност, етично поведение, прозрачност, работа в полза на интересите на заинтересованите страни, спазване на международните норми на поведение, добавя стойност към правилното функциониране на предприятията с държавно и общинско участие.

➤ С цел повишаване на информираността относно ползите от реализирането на добри практики в областта на корпоративната социална отговорност и популяризиране на Стратегията за корпоративна социална отговорност и Националния Кодекс за корпоративно управление, препоръчителен за всички предприятия с държавно и общинско участие и бизнес структури, са организирани и проведени *четири информационни мероприятия*.

➤ Изготвени са и разпространени в страната и чужбина *информационни брошури на шест езика* (английски, немски, френски, испански, руски, гръцки).

➤ Проведено *обучение* на тема: „Сътрудничество между местната власт и бизнеса за практическо прилагане на Стратегията по корпоративна социална отговорност“ за представители на местна власт съвместно с НСОРБ.

➤ Проведено *обучение* на тема: „Сътрудничество между местната власт и бизнеса за практическо прилагане на Стратегията по корпоративна социална отговорност“ за представители на местна власт (гр. Варна).

➤ Проведено *обучение* на тема: „Практическо прилагане на Стратегията по корпоративна социална отговорност“ за представители на местния бизнес (Велико Търново).

➤ Изготвена е *концепция и план за популяризиране на Годишните награди в областта на корпоративната социална отговорност*.

➤ Организиране и провеждане на *Годишна награда „Социално отговорен стратегически мениджмънт“*. Наградата се утвърди с висок имидж и за поредна година, участието в нея е мощен стимул за бизнеса, структурите на публичната администрация и неправителствения сектор за насърчаване устойчивото прилагане на прозрачни, социално отговорни управленски практики.

➤ Проведени са *четири разяснителни семинари* с участието на социалните партньори, представители на общинските структури, научните среди и гражданските организации за ползата от включването на КСО дейностите, представени са примерни критерии, по които да се следи за наличието на КСО при партньорските организации.

➤ *Излъчени са серия от телевизионни рубрики* за популяризирането на добри практики в областта на КСО.

➤ Проведени са *обучителни семинари за главни секретари на държавни институции и областни администрации, социални партньори*.

➤ Разработен и разпространен е *електронен наръчник (ръководство)* с описание на същността на КСО, примерни дейности, начини за прилагането им, методи за оценка, сборник с добри практики.

➤ *Проведено е изследване сред големите работодатели за потребностите им от специалисти по КСО.*

Стратегическа цел 2: Стимулиране на КСО перспективата при ресурсното инвестиране и потребление.

➤ Проведен е *информационен брифинг с трудови, социални и търговски аташета към чуждестранни посолства и мисии, акредитирани в София*, на който се даде широка гласност на добрите практики, реализирани в тази област от различните фирми, развиващи дейност в страната ни. Обвързването на КСО дейностите и практиките на фирмите с идеите, залегнали в основата на Националния кодекс за корпоративно управление е от изключителна важност както за подобряване на условията на труд и живот на българските граждани, така и за повишаване на конкурентоспособността на българските фирми, включително и с представителства в чужди държави. От друга страна чуждестранните фирми, развиващи дейност у нас, следва да са запознати с принципите и добрите практики на корпоративната социална отговорност. Разпространени са информационни материали изготвени по Стратегическа цел 1.

➤ *Разширен е форматът на Консултативния съвет по КСО.*

➤ Създадена е *рубрика за КСО диалог* на специализираната интернет страница по социална икономика към МТСП.

➤ Организиран са *четири мероприятия с браншови съвети за тристранно сътрудничество.*

➤ Изготвени са *информационни брошури насочени към работодателите*, които са разпространени чрез териториалните подразделения на Агенция по заетостта.

➤ Проведени са *два разяснителни семинара с представители на чуждестранни инвеститори.*

Стратегическа цел 3: Утвърждаване на среда, която насърчава компаниите и публичните структури да включват в дейността си национални и международни практики и изисквания за социално отговорно поведение и управление.

➤ С цел провеждане на статистическо наблюдение за наличието на КСО дейности в предприятията е изготвено и *изпратено предложение до Националния статистически институт за включване на индикатори за измерване на КСО дейности в Годишните отчети за приходи и разходи на нефинансовите предприятия*. Чрез мярката се постигна проследимост на въведените практики в дейността на нефинансовите предприятия.

➤ Сключено е *Споразумение за сътрудничество с Центъра за учебно-тренировъчни фирми на МОН* за провеждане на съвместни дейности по темата КСО в Мрежата на българските учебни предприятия.

➤ Участие на представител на МТСП в комисията на *конкурса за социално отговорен бизнес на академия "КСО"* – съвместна инициатива на ЦУТФ, БФБЛ и МТСП, щанд на Панаира на ЦУТФ.

➤ Изготвена и разпространена е *книжка на български и английски език, специално предназначена за учениците, участници в учебно-тренировъчните фирми.*

➤ Проведени са *срещи с представители на ръководствата на специализираните висши учебни заведения и институти.*

➤ Сключени са *девет споразумения за сътрудничество в висши учебни заведения в областта на корпоративната социална отговорност.*

➤ Проведени са *две мероприятия, на които са представени кариерните възможности за КСО специалисти.*

➤ Проведени са *две срещи с работодателски организации с цел запознаване с предимствата от прилагането на социалния одит и от фирми, които не са задължени по закон.*

➤ Изготвена *съвместно с Икономически университет Варна типова декларация, която компаниите, кандидатстващи за публично финансиране, да представят пред Националния статистически институт* относно дейностите по корпоративната социална отговорност.

➤ Закупени са наличните за 2020 г., 2021 г. и 2022 г. *статистически данни* за измерване на дейността в областта на корпоративната социална отговорност и изготвен *анализ* въз основа на тези данни.

➤ Проведена *среща с представители на НСОРБ за представяне на Стратегията и предимствата при прилагането на КСО инструментариума в структурите на местната власт.*

Стратегическа цел 4: Обвързване на КСО и социалното предприемачество

➤ Проведено е *обучение* по магистърска програма "Устойчиво и отговорно управление" на Стопански факултет на СУ "Св. Климент Охридски".

➤ *Съвместно с УНСС* е проведена *кръгла маса* на тема: „Практическо прилагане обвързването на корпоративната социална отговорност и социалното предприемачество“ за представители на местните субекти на социалната и солидарна икономика и местния бизнес.

➤ Проведена е *среща между работодатели и представители на социални предприятия на проведения 10-ти Европейски форум на субектите на социалната и солидарна икономика, проведен в Международен панаир Пловдив.*

Резултати от изпълнението на предвидените цели

1. Създадени от страна на държавата условия, гарантиращи насърчаването и разпространението на политиките в областта на КСО. Поддържана прозрачност и зачитане на концепцията за социална отговорност не само сред предприемаческите субекти, но и сред държавната администрация и органите на местното управление. Подпомагане от страна на държавата за разпространението на корпоративната социална отговорност, чрез създадени подходящи условия за разрастването ѝ;

2. Предоставени отличия за социално отговорно поведение с цел стимулиране на социално отговорните фирми от страна на държавата;

3. Изграден по-добър имидж и повишена конкурентоспособност на българския бизнес;

4. Изградена култура на социално отговорно инвестиране и потребление; създадени мрежи и партньорства;

5. Създадена практика на обвързаност на социално отговорното управление на компаниите и социалното предприемачество;

6. Създадени условия за наличие на потребителска култура за социално отговорно потребление в условията на изчерпване на природните ресурси и повишаване на замърсяването с промишлени отпадъци;

7. Фокусиране на общественото и медийното внимание по отношение на КСО не само върху широкомащабни проекти и награди за национални дейности на големи компании, но и по отношение на малки и средни предприятия, които също реализират инициативи в областта на КСО;

За периода на изпълнение на Стратегията, разработените три плана, обхващащи следните периоди: 2019 г., 2020-2021 г., 2022 - 2023 г. са изпълнени над 90 %, от което може да се изведе, че Стратегията за корпоративна социална отговорност за периода 2019-2023 г. е допринесла за устойчиво развитие на конкурентоспособни, социално приобщаващи бизнес структури, органи на административното управление и граждански организации, осигуряващи достоен труд и баланс на интересите между заинтересованите страни.